

Tisková zpráva

Důvěra stranickým představitelům – duben 2019

- ⊙ Mezi představiteli parlamentních stran v dubnu 2019 občané nejčastěji vyjadřovali důvěru Andreji Babišovi (38 %), nejvyšší podíl nedůvěry se objevil v případě Tomia Okamury (65 %).
- ⊙ V porovnání s posledním předchozím výzkumem zřetelně poklesla důvěra a vzrostl podíl nedůvěry u Jaroslava Faltýnka (pokles důvěry o 7 procentních bodů, zvýšení nedůvěry o 13 procentních bodů), menší negativní posuny byly zaznamenány též u Radima Fialy (pokles důvěry o 5 procentních bodů, nárůst nedůvěry o 4 procentní body) a Jana Hamáčka (nárůst nedůvěry o 4 procentní body).
- ⊙ Naopak mírné zlepšení ve formě poklesu podílu nedůvěřujících se oproti poslednímu srovnatelnému šetření objevilo v případě Petra Gazdíka (pokles nedůvěřujících o 5 procentních bodů) a Romana Onderky (pokles nedůvěry o 4 procentní body).

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586; e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

- ⊙ CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v dubnovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam obsahoval jména 18 čelných představitelů stran zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR. Do výzkumu byli zařazeni politici s formálně nejvyššími stranickými funkcemi, tj. všichni předsedové stran a první místopředsedové.²

Jak ukazují výsledky v tabulce 1, u všech zkoumaných představitelů nedůvěra více či méně výrazně, avšak vždy statisticky významně převážila nad podílem vyjadřované důvěry. Mezi zkoumanými představiteli politických stran se relativně nejvyšší důvěře těší předseda hnutí ANO a současný premiér Andrej Babiš, jemuž důvěru v šetření vyjádřilo 38 % dotázaných při zřetelně nadpolovičním podílu nedůvěry (56 %). Na druhém místě z hlediska výše podílu důvěry se umístil předseda ČSSD, první místopředseda vlády a ministr vnitra Jan Hamáček, jemuž „spíše důvěřují“ tři desetiny (30 %) občanů a necelá polovina (46 %) mu naopak „spíše nedůvěřuje“. Těsně za ním se z hlediska podílu důvěry umístil předseda Pirátů Ivan Bartoš, kterému důvěřuje 29 % občanů a 48 % nedůvěřuje. S menším odstupem za nimi z hlediska podílu důvěry, avšak při značně variabilních podílech nedůvěřujících, následují v těsném sledu předseda hnutí SPD Tomio Okamura (24 % důvěřuje, 65 % nedůvěřuje), již bývalý předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek (23 % : 58 %), předseda KSČM Vojtěch Filip (22 % : 56 %), první místopředseda hnutí ANO Jaroslav Faltýnek (21 % : 57 %), již bývalý první místopředseda KDU-ČSL Marian Jurečka (20 % : 46 %), předseda TOP 09 Jiří Pospíšil (19 % : 46 %) a předseda ODS Petr Fiala (19 % : 54 %). S menším odstupem za touto skupinou a s podílem důvěry zřetelně pod hranicí jedné pětiny se zařadil nyní již rovněž bývalý předseda hnutí STAN Petr Gazdík (16 % : 46 %).

U zbylých sedmi zkoumaných představitelů parlamentních stran se pak důvěra pohybovala již pouze okolo hranice jedné desetiny. Mezi nimi jsou bývalý první místopředseda a aktuálně již nový předseda hnutí STAN Vít Rakušan (13 % : 27 %), první místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová (12 % : 23 %), první místopředsedkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová (12 % : 29 %), statutární místopředseda ČSSD Roman Onderka (12 % : 35 %), první místopředseda hnutí SPD Radim Fiala (12 % důvěřuje : 47 % nedůvěřuje), první místopředsedkyně ODS Alexandra Udženija (10 % : 39 %) a první místopředseda KSČM Petr Šimůnek (7 % : 23 %). V této skupině se vyskytují vesměs

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

² V případě KDU-ČSL a STAN po uzavření dotazníku proběhly volební sjezdy, které vedly ke změnám na pozicích předsedů a prvních místopředsedů a na které výzkum již nemohl z technických důvodů reagovat. U těchto dvou subjektů s výjimkou Víta Rakušana, který jako dosavadní první místopředseda STAN byl zvolen předsedou hnutí, se výzkum týkal aktuálně již bývalého vedení.

představitelé politických stran, které veřejnost z velké části buď vůbec nezná, nebo je neumí posoudit, v případě Olgy Richterové a Petra Šimůnka podíly těch, kdo je neznají, tvoří nadpoloviční většinu.

Pokud jde o to, kterým politikům lidé nejvíce nedůvěřují, v čele v tomto ohledu stojí s 65 % nedůvěřujících Tomio Okamura, za nímž s nevelkými odstupy a podíly nedůvěry převyšujícími úroveň jedné poloviny následují Pavel Bělobrádek (58 %), Jaroslav Faltýnek (57 %), Vojtěch Filip a Andrej Babiš (shodně 56 %) a Petr Fiala (54 %). Těsně pod 50 % se pohybují podíly nedůvěry u Ivana Bartoše (48 %), Radima Fialy (47 %), Petra Gazdíka, Jiřího Pospíšila, Mariana Jurečky a Jana Hamáčka (u všech shodně 46 %). Za nimi pak s odstupem a s podílem nedůvěry necelých dvou pětin následuje Alexandra Udženija (39 %). Romanu Onderkovi vyjadřuje nedůvěru o málo více než třetina (35 %) dotázaných. Více než čtvrtina nedůvěřuje Markétě Pekarové Adamové (29 %) nebo Vítu Rakušanovi (27 %), necelá čtvrtina nedůvěřuje Petru Šimůnkovi (23 %) a Olze Richterové (23 %).

Tabulka 1: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nezná	Neví	Index 4/19 ** Důvěra/nedůvěra
Babiš	38	56	1	5	-18
Hamáček	30	46 (+4)	14	10	-16
Bartoš	29	48	14	9	-19
Okamura	24	65	3	8	-41
Bělobrádek	23	58	10	9	-35
Filip	22	56	12	10	-34
Faltýnek	21 (-7)	57 (+13)	11	11	-36
Jurečka	20	46	21	13	-26
Pospíšil	19	46	25	10	-27
Fiala P.	19	54	17	10	-35
Gazdík	16	46 (-5)	25	13	-30
Rakušan	13	27	48	12	-14
Richterová	12	23	54	11	-11
Pekarová Adamová	12	29	47	12	-17
Onderka	12	35 (-4)	41	12	-23
Fiala R.	12 (-5)	47 (+4)	28	13	-35
Udženija	10	39	41	10	-29
Šimůnek	7	23	57	13	-16

* Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 30. 3. – 10. 4. 2019, 1052 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s předchozím výzkumem z prosince 2018, případně z ledna 2019 bylo zaznamenáno jen několik změn, přičemž tou nejvýraznější byl pokles důvěry o 7 procentních bodů a nárůst podílu nedůvěřujících o 13 procentních bodů v případě Jaroslava Faltýnka. Menší negativní posuny byly zaznamenány též u Radima Fialy (pokles důvěry o 5 procentních bodů, nárůst nedůvěry o 4 procentní body) a Jana Hamáčka (nárůst nedůvěry o 4 procentní body). Naopak mírné zlepšení ve formě poklesu podílu nedůvěřujících se oproti poslednímu srovnatelnému šetření objevilo v případě Petra Gazdíka (pokles nedůvěřujících o 5 procentních bodů) a Romana Onderky (pokles nedůvěry o 4 procentní body). Vývoj důvěry a nedůvěry stranickým představitelům v čase od roku 2015 nabízejí tabulky 2a a 2b.

Tabulka 2a: Důvěra stranickým představitelům (v %)

	2016					2017				2018					2019	
	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01	04
Babiš	51	47	42	46	49	46	43	37	37	42	35	40	40	38	39	38
Hamáček	18	18	17	21	16	18	18	19	x	x	24	25	22	27	32	30
Bartoš	x	x	x	x	x	x	x	x	30	x	28	x	33	32	x	29
Okamura	29	33	31	29	x	35	x	39	33	x	28	x	31	26	x	24
Bělobrádek	29	27	23	27	29	29	29	23	23	x	22	x	23	22	x	23
Filip	21	22	22	22	x	20	x	22	24	x	26	x	23	24	x	22
Faltýnek	x	17	x	17	16	21	17	22	23	25	25	25	23	26	28	21
Jurečka	24	23	24	24	22	26	24	24	22	x	19	x	19	20	x	20
Pospíšil	x	x	x	x	x	x	x	x	20	x	19	x	22	20	x	19
P. Fiala	14	13	16	14	x	18	x	16	22	x	20	x	23	22	x	19
Gazdík	x	x	x	x	x	x	x	17	17	x	18	x	18	16	x	16
Rakušan	x	x	x	x	x	x	x	x	6	x	9	x	12	13	x	13
Richterová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5	x	9	9	x	12
Pekarová Adamová	x	x	x	x	x	x	x	x	8	x	12	x	12	12	x	12
Onderka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	10	x	12
R. Fiala	x	x	x	x	x	x	x	x	9	17	13	17	13	13	17	12
Udženija	x	4	x	3	x	5	x	4	8	x	9	x	12	11	x	10
Šimůnek	x	x	x	x	x	x	x	x	6	x	5	x	8	7	x	7

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v dubnu 2019. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Tabulka 2b: Nedůvěra stranickým představitelům (v %)

	2016					2017				2018					2019	
	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01	04
Okamura	59	53	56	59	x	53	x	49	58	x	62	x	60	65	x	65
Bělobrádek	47	47	52	49	46	47	49	54	55	x	59	x	60	60	x	58
Faltýnek	x	28	x	31	26	33	35	44	49	44	49	46	53	48	44	57
Filip	56	48	51	49	x	52	x	48	52	x	53	x	58	58	x	56
Babiš	42	46	51	46	43	48	49	56	56	50	58	53	55	55	56	56
P. Fiala	51	47	48	49	x	44	x	49	48	x	48	x	51	52	x	54
Bartoš	x	x	x	x	x	x	x	x	42	x	45	x	49	50	x	48
R. Fiala	x	x	x	x	x	x	x	x	35	36	37	44	44	46	43	47
Gazdík	x	x	x	x	x	x	x	39	44	x	47	x	50	51	x	46
Pospíšil	x	x	x	x	x	x	x	x	37	x	41	x	49	49	x	46
Jurečka	30	29	31	31	33	35	34	37	38	x	44	x	47	47	x	46
Hamáček	24	26	28	22	25	30	31	32	x	x	47	44	51	49	42	46
Udženija	x	17	x	19	x	20	x	29	29	x	35	x	40	41	x	39
Onderka	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	39	x	35
Pekarová Adamová	x	x	x	x	x	x	x	x	24	x	28	x	34	31	x	29
Rakušan	x	x	x	x	x	x	x	x	19	x	23	x	29	30	x	27
Šimůnek	x	x	x	x	x	x	x	x	16	x	18	x	24	25	x	23
Richterová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16	x	21	23	x	23

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené nedůvěry v posledním sledování, tj. v dubnu 2019. Dopočet do 100 % představují odpovědi „důvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v19-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>30. 3. - 10. 4. 2019</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1052</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>214</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.2s</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pi190506</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>6. května 2019</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |